

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:

Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta“ este:
Joi și Dumineca.

Prețului abonamentului:

pe unu anu 10 fl., pe șiese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28. franci.

Anul **XII**

Se prenumera:

la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:

un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrămitu.

Nr. 42.

Dumineca, 28 Maiu 9 Iuniu

1878.

La situațiune.

Brasiovu, 8 Iuniu 1878.

Cateva dile ne despartu numai de terminulu, candu congressulu va avé se se intrunésca. Invitatiunile s'au predatu cabinetelor in 3 l. c. Guvernulu germanu invita poterile semnatarie ale tractatelor dela 1856 și 1871 de a se aduná pentru diu'a de 13 Iuniu c. la unu congressu in Berlinu „spre a discutá determinatiunile pacii preliminare, care s'a inchiaiatu la San-Stefano intre Russi'a și Turci'a, presupunendu totodata, ca tóte poterile voru fi de acordu a concede liber'a discussiune asupra cuprinsului intregu alu pacii dela San-Stefano.“

Tóte poterile au primitu invitatiunea cabinetului germanu și, déca in acestu scurtu timpu nu se va intemplá nimicu extraordinariu, congressulu va tiené Joi'a viitória prim'a s'a siedintia. Pe candu scriemu aceste, ministrii-plenipotentiaru ai statelor europene isi pachetéza giamantanele spre a întreprinde calatori'a la — Berlinu, in metropola noiei imperatii germane. Aci se voru aduná dér' toti, cati s'au combatutu pana acuma esacerbatu cu note diplomatice, cu intrigue de totu felu, aci isi voru dá man'a din nou ministrii statelor, cari inamte cu cateva luni inca se resboiau in modulu celu mai infricosiatu. Ce voru aduce ei dela més'a cea verde a areopagului european?

Sunt puçinu favorabile auspiciile, sub cari se intrunésce marele congressu european. In tóte partile, unde ne indreptamu ochii, vedemu dificultati. Nemultiamirea popóreloru cresce in aceea-si mesura, in care se marescu jertfele, ce li se impunu. Ce bine ar' fi fostu, déca congressulu si-ar' fi pusu de problema a delaturá macaru unele din causele principale ale acestei nemultiamiri! Din nenorocire, inca nu amu ajnsu cu civilizatiunea nostra atatu de departe, ca unu areopagu european se se ocupe ex professo de binele și fericirea popóreloru. Cerculu activitatii viitoriului congressu este multu mai restrensu, elu va avé a se ocupá numai și numai cu tractatulu de pace dela San-Stefano.

Si totusiu cine va cutezá a sustiené ca popórele europene, nu se intereséza de acestu tractatu mai in acelasu gradu, cá de afacerile lor interne? Apoi nu trebuie se uitamu, ca aci se tractéza totodata și de sórtea și viitoriulu popóreloru Orientului european. Congressului i se impune dér' cu necesitate resolvirea unei mici particele a acelei gigantice probleme a civilizatiunii europene.

Inre tóte popórele orientale romanii astépta cu mai mare neliniste votulu congressului, care va decide asupra sórtei Basarabiei. Sunt sperantie, ca acést'a decisiune va esi in favorulu Romaniei, dér' sunt totu atatea semne, cari ne insufla cele mai mari ingrijiri. Domnulu Ion Bratianu a declarat mai alaltaeri in camera, ca guvernulu romanu se va adressá la congressu cu rogarea, cá se nu decida nimicu despre Romani'a, fora cá se fia chiamatu se ié parte la consultatiune și desbatere si unu representante alu acesteia. In ori-ce casu, dise ministrulu-presiedinte romanu, noi vomu stá neclintiti pe lenga dreptulu nostru.

Impregiurarea ca congressulu se aduna tocmai intr'unu momentu candu in Berlinu se prepara pôte un'a din cele mai infricosiate reactiuni, ar' trebui se ne descurageze, déca nu ne-amu gandi puçinu mai departe, la interesele cele mari ale Europei, pe langa cari cestiunea atentatelor in contra imperatului Wilhelm este cu totulu secundara. Se speramu dér' ca la acestu congressu va fi representata in adeveru Europ'a, voru fi aperate in adeveru interesele europene. In casulu acést'a trebuie se reiésa invingetória drépt'a causa romana. Asia se fia!

Austri'a și Romani'a.

Diariulu parisianu „La Presse“ aduce sub acestu titulu unu importantu articulu, care da espressionu numai unei dorintie generale la toti romanii, candu arata ca este unu interesu de frunte alu monarchiei austro-ungare, cá se intervina in favórea Romaniei. Cuvintele organului parisianu au o dubla iasemnătate tocmai acuma in ajunulu congressului, de aceea vomu estrage punctele esentiale ale acelu articulu, care suleva cestiunea romana:

„In Romani'a s'a ivitu o pausa, dice „La Presse“. Acést'a erá incatuvu naturalu; Russi'a, care avea de scopu a traganá lucrurile, negociandu cu Angli'a, séu pentru a se impacá, séu pentru a castigá numai timpu, nu potea se mérga pana la estremu in Romani'a. Intrarea ruserilor in Bucuresci in contra tractatului din Aprile 1877 ar' fi fostu semnalulu unui resbelu european. Aflamu in adeveru, ca ruserii se pórtá in Basarabi'a cá stapani, facu intariri, construíeza drumurile de feru strategice s. c. l. Asemenea se dice, ca ei au unu personalu administrativu gat'a de a inlocui autoritatile romane, pe cari curagiulu guvernului romanu le-a mantienutu la postulu lor cu tóta invasiunea. Dér' tóte aceste sunt numai mesuri trecatórie, si noi speramu firmu, ca Europ'a se va pronunty in ultim'a instantia, asupra spoliarei Basarabiei. Ar' fi nedreptu și imoralu de a sacrificá acést'a tíera vitéza, care prin nemarginitulu eroismu alu osteniloru sei tierani si-a cuceritu o reputatiune militara, documentandu in lupta adeveratulu geniu politicu, dreptatea unita cu fineti'a. Franci'a, a carei'a politica esterióra s'a schimbatu dela 1870 încóce, nu scimu pentru catu timpu — nu póte si nu trebuie se aduca fratiloru sei latini din vechi'a Dacia, decatu tributulu calduróseloru sale simpatii și urarile sale cele mai ferbinti. Sunt inse alte state, cari au unu interesu imediatu a sustiené pe Romani'a la lupt'a s'a in contra dreptulu celui mai tare. Intre aceste state Austri'a ocupa primulu locu.“

„Pana acuma a esistatu intre imperiulu austriacu și principatulu romanu o neintielegere, pe care ar' fi timpulu a-o face se dispara stergendu-se ori-ce urma. In Austri'a si cu deosebire in Ungari'a se credea, pôte cá si in alte locuri, ca romanii s'au aruncatu in braçiele Russiei. Se vedea intrensii nisce adversari, fiindu-ca trebuiau se dé mana de ajutoriu armatei russe. Pe lenga acést'a se mai adause cu deosebire in Ungari'a spiritulu de domnire alu rassei maghiare asupra romaniloru supusi corónei St.-Stefanu. Romanii din regatulu ungaru fiindu apasati, protestau, si e lucru naturalu, ca protestarile lor aflau resunetu la fratii lor de aceea-si rassa de peste Carpati. De aci o inimicitia manifestata pe façia, care dela inceputulu resbelului a isbucnit cu mai multa taria decatu ori-candu. Astadi inse Austri'a trebuie se fia incredintiata despre adeveratele tendintie ale Romaniei, trebuie se scie, ca Russia niciodata nu va gasi in ea unu complice.“ „La Presse“ espune apoi pericolulu, ce s'ar nasce pentru Austri'a, déca Romani'a parasita ar' cadé sub dominatiunea moscovita. O Romania independenta si recunoscuta de Europ'a ar' fi din contra prin autoritatea ei si cu sprijinulu diplomaticu alu Europei o stavila in contra planuriloru de aneclare ale Russiei. Inca c'unu anu inainte s'a silitu d. Cogalniceanu a convinge pe d. Andrásy despre folosulu celu mare alu unei aliançie austro-romane pentru ambele state. Patuuci i se respunse, ca la Vien'a nu se credea in sinceritatea acestoru declaratiuni și i se obiectá ministrului romanu, ca „Romani'a nu ne ofera nici o garantia militara.“ Acést'a obiectiune nu mai are locu astadi, cu atatu mai puçinu acusatiunea, ca s'ar' fi aruncatu in braçiele Russiei.

In fine adauge fói'a francesca: „Si ungurii n'au intardiatu a recunósce nedreptatea prejuditiiloru lor. Parlamentulu ungurescu, care parea dispusu a sustiené voluntarii secui, ce voieau se navalésca in principate, acelu parlamentu a votatu o resolutiune cu totulu in favorulu romaniloru. Press'a vienesa, care nu gasea batjocure destulu de ofensatórie pentru armata romana, e pe deplinu castigata pentru caus'a romana. E dér' fórté usioru pentru cabinetulu austriacu, cá, procedendu in unire cu opiniunea publica, se intervina in favorulu Romaniei, in numele sferei intereselor austriace, seriosu amenintiate prin aservirea Principatelor.“

Triumfulu dela Montpellier.

Presiedintele societatii limbelor romane d. Quintana y Combis a adresatu dlui V. Alesandri, invingetoriului dela Montpellier epistol'a urmatóre, ce o reproducemu dupa „Press'a“:

Montpellier, 27 Maiu 1878.

„Domnulu meu și scumpe Poete!

„Este o fericire pentru mine, ca cup'a oferita „cu ocaziunea serbatoriloru latine a fostu castigata de unulu din cei mai mari poeti ai unei nationalitati, ce ne este scumpa și pentru viitoriulu carei'a facemu urarile cele mai simpatice.

„Adressandu-ve espressionu sentimentelor mele celoru mai sincere, ve rogu se binevoiti a „ne indicá mediulocu de a face se ve parvina „cup'a; si pana atunci me grabescu a ve tramite discursulu pronunty de mine pe Peyron, „in façi'a multimei, in sgomotulu Mistralului *), „ce ducea departe, fórté departe frasele mele.

„Am rogatu pe Mistral **), se binevoiesca „a primi cup'a in numele D-tale. Marele poetu „alu provantiei o primí in numele marelui poetu „alu Romaniei.

„Amendoui ve tramitemu felicitarile nóstre „triumfale. Permeteti a ve oferi, in acelasu timpu, „amici'a cea mai ardenta și concursulu celu mai „caldurosu in oper'a tieri Dvóstre.

„Locuiescu la Paris, Nr. 75 strad'a Morny. „— Catu a'si fi de fericitu a ve stringe man'a!

„Cu totulu alu Dvóstra cu consideratiunea „cea mai distinsa.

„Albert de Quintana.“

Eata si discursulu, ce Domnulu de Quintana y Combis a pronunty, decernendu premiulu ilustrului nostru poetu:

„Dómnelor si Domniloru!

„Intr'o di de fericire pentru mine, o idea „mare și generósa isvoresce din adenculu animei „mele.

„Scantei'a electrica o transmite in orasiulu „Montpellier, Athen'a tieriloru dela meadia-di, „mentulu sórelui, caminulu entusiasmulu; si idea „s'a maritu, a percursu lumea si s'a dusu se des- „tepte ecouri simpatice, adormite, din nefericire, „de mai multi ani.

„Totu ce respira inpregiurulu lacului latinu, „léganulu patriei; pe tiermulu Orientului, orison- „tele visuriloru nóstre; totu ceea ce vietuesce „dincolo de marile profunde, auror'a unei civili- „satiuni noue, ce ne suride cu sperantia; tóte „tierile, cari se inspira la suav'a melodia a lim- „beloru romane, — limbi de amoru, cari facu „animele se bata, ca-ci ele spunu glori'a trecu- „tulului si voru face legatur'a viitoriului; — totu „ce este latinu, in fine, a respunsu la apelulu no- „bilului si generosului nostru orasiu.

„Salutare, popóreloru dela meadi-di a Europei. „atatu de multu timpu incercate de nenorocire! „Salutare popóreloru dela Resaritu, de unde ne

*) Mistral este ventulu, dela nord-vestu pe Mediteran'a.

**) Mistral, autorulu celebrii poeme: „Mireille.“

converseze. E probabilu, dér' ca scirile acele se lătescu numai cu intentiune de a irrita opiniunea publica si mai multu in contra socialistiloru. Asia se dice, ca s'ar' fi aflatu si scrisori la Nobiling, cari dovedescu, ca densulu a statu in legatura si cu socialistii esteri din Paris si Londra. Diu-ariulu de St. Petersburg a si esitu cu-o provocare catra marile poteri, cá se se unésca cu tótele spre combaterea socialismului.

Importantu este unu articulu alu organului bismarckianu „Norddeutsche Allg. Ztg.“, in care se dice: „Germanii isi omóra imperatulu, pe celu de 82 ani, pe care Ddieu l'a ocrotitu atatu de indelungatu! Adencu rusinata sta astadi natiunea lenga patulu dorerei betranului imperatu, in care a fostu trentitu de man'a omoratoriului celui mai sceleratu. Astadi nu romu cercetá, déca aceste extraordinarie impregiurari nu receru imperativu si mesuri extraordinarie. Natiunea are unu dreptu a pretinde, cá carulu statului se fia pusu éراسi in sigurulu seu ogasiu, cá se se procéda cu energia si fora consideratiune la poporalitatea unei séu altei mesuri in contra simptomeloru de bóla, ce se arata pe corpulu statului nostru. Timpulu semi-mesuriloru s'a finitu. In tierile esterne mirarea a fostu fora margini, candu man'a scelerata a unui omu prapaditu (Hödel) s'a fostu ridicatu la 11 Maiu in contra capului acelu principe, care possede totu, ce potea se-i asigure iubirea si adoratiunea fiercari germanu. Ce va dice lumea astadi, candu dupa trei septe mani s'a repetitu totu aceea si crima si mai infricosiata in successulu seu de catra unu omu cultu! Cu ochiu ageru, neturburatu de nici o sentimentalitate, a cerutu principele Bismarck imediatu dupa primul atentatu a se luá mesuri in contra social-democratiei, dér' micii ómeni de statu ai partitului progressistu alu nationalu-liberaliloru au fostu multu mai cu minte decatu elu. Ei serbara diu'a de 23 si 24 (in care s'a desbatutu si respinsu legea antisocialista) cá dile de victoria. Carnavalulu acest'a de diece dile si-a aflatu eri infricosiatulu finitu. Reactiunea necesara a facutu progresse gigantice si guvernulu ar' dovedi acést'a in modulu celu mai eclatantu lunei intregi, déca ar' conchiama éراسi indata „Reichstagulu“ si i-ar' presentá din nou legea in contra social-democratiei. Maioritatea camerei ar' vedé atunci, ca proiectulu de lege ultimulu a avutu namai unic'a gresiéla, ca a fostu prea induratoriu.“

Asia vorbesce fói'a guvernamentalá, amenintandu din nou cu reactiunea si abia potolindu unu simtiu adencu de satisfacere ce'lu simte, pentru-ca i se da ocaziune a le dice liberaliloru: Vedeti, totu Bismarck a avutu dreptu, totu voi liberaliloru sunteti scurti a vedere! Fói'a partitului liberalu-moderatu „Nationalzeitung“, vorbindu despre cele doue atentate din urma raspunde lui „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ camu asia: „Fapt'a dela 11 Maiu (atentatulu lui Hödel) a resaritu din selbatacirea intelectualá, o bóla, de care suferu mii, pote sute de mii din acele cercuri ale poporului, la cari speculéza agitatiunea masseloru din timpulu nostru desvoltata cu atat'a maiestria diabolica. Fapt'a din 2 Iuniu (atentatulu lui Nobiling) a ridicatu velulu de pe interiorulu intelectualu si moralu a sute, póte si a mii de persóne din generatiunea mai tenera, care s'a cultivatu in sciintie, si care crescundu sub impressiunea unoru schimbári mari politice, profeséza o idea, care voiesce se-o rupa cu tóte traditiunile periodului culturai classicé. Este o bóla nationalá, care ni se descopere aci. Nu ne póte deprimá nimicu mai multu, decatu candu observamu, ca inderetulu in-tristare generale merge orbulu zelu de partitu, care ne diviséza si trebuie se ne paraliseze poterile fácia de poterea reului, ce cresce din ce in ce. Ceea ce nu a potutu face revolverulu lui Hödel, se faca pusc'a noului assassinu. Nu voimu se incepemu din nou cert'a, ce s'a escatu abia cu vreo 10 dile inainte in camera, dér' faptulu unui omu, care 'si-a facutu studiele scientificé in timpulu de patru ani si are inderetulu seu o indelungata ocupatiune practica si economica, potemu se'lu aducemu numai fórté cu greu si fórté mediatu in legatura cu agitatiunea social-democratica. Nu dorimu nimicu mai ferbinte, decatu cá carulu statului se intre earasi in sigurulu seu ogasiu, dér' nu scimu, cumu se ar' poté intemplá acést'a, fara cea mai strinsa intelegere intre cele doue organe mari, intre camera si guvernulu si fara de sincer'a incercare a acestuia, pe a carui parte e iniciativ'a, de a ajunge la acea intelegere.“ — Organulu

partitului socialistu „Berliner Freie Presse“ se esprima in scurtu astfelu: „Cá si in Russi'a cu nihilismulu, asia s'a facutu si la noi moda, de a face responsabili pe social-democrati pentru fiacare crima. Inderetulu incriminariloru sistematice, prin cari suntemu stigmatizati de omoritori si vagonandi, se ascunde cu totulu alteceva, decatu simpl'a caluminare, se ascunde camarill'a reactionaria.“

Din aceste puține citate se póte cunoște indestulu iritatie si spiritulu de neincredere, ce a cuprinsu tóte paturile societati germane in urm'a atentatelor din urma. „Situatiunea e grava, ea cere fapte“, striga „Die Post“. Liberalii chiaru incepu se céra acuma mesuri in contra socialistiloru, „Nu numai pentru aceea, ce au voitu imediatu, sunt responsabili conducetorii socialisti ai natiunei, ci si pentru aceea, ce este urmarea neincungiurabila a stricatíósei loru agitatiuni“, esclama „National-Zeitung“ in altu locu. Unde voru se duca tóte aceste? Cine póte sci? — Deocamdata se facu in Berlinu barbatesce la arestari pentru crim'a de lesa-majestate.

Centenariulu lui Voltaire.

Estragemu dintr'o corespondintia dela Paris a „Telegrafului“ urmatóriele:

Eri, 30 Maiu, dat'a mortiei lui Voltaire, i s'a serbatoritu Centenariulu cu multu entusiasmu, de si vremea nu prea era favorabila. Societatea „Des gens de lettres“ a organizatu o serbare in marele theatru „de la Gaité“, sub presiedinti'a ilustrului Victoru Hugo. In mediulocu scenei domina bustulu lui Voltaire, de pamentu arsu, alu caru pedestalu gemea sub flori si coróne. In fácia o mésa, la care se asediara Victoru Hugo Spuller si Deschanel; albulu capu alu ilustrului betranu, pusu in mediulocu, pareu blandu si dulce sub aureola floriloru ce atarnau de asupra'i. De o parte si de alt'a banci erau puse pentru membrii institutului, ai academiei francese, ai societati „des gens de lettres“ pentru diaristi, etc. Tóte celebritatile Franciei erau presente; citezu cativa: Littré, Emile de Girardin, Renan, E. Augier, Vacquerie, Legouvé, Lockroy, Pelletan, etc. etc. Candu V. Hugo intrá pe scena, tóta lumea se sculá si theatrulu resuná in timpulu de cincí minute de aclamatiunile si aplausele publicului; nu ve poteti inchipui respectulu, de care se bucura marele poetu in Paris; marii barbati ce amu citatu mai susu, departe de a fi gelosi de densulu, se inchinu cu mandria dinaintea geniului veneralilu, dinaintea marelui cetatianu, care a luptatu atatu pentru caus'a libertatii. Dnu Spuller, deputatu, redactoru alu diuariului „la République Française“ si secretariulu lui Gambetta, improvisá celu d'antaiu o alocutiune fórté interesanta. Dnu Deschanel, fostu professoru, care primulu, ca eslatu alu imperiului la Bruxelles, a avutu idea conferinteloru vorbite in publicu, a ténutu apoi o conferintia fórté spirituala asupra vietiei si operiloru lui Voltaire. In fine, Victoru Hugo se scóla: o tacere religioasa se face; tóta lumea astépta cu anima palpitanta. Marele poetu citește discursulu, scrisu pe nise cóle mari catu unu diariu; de si in etate de 76 ani, corpulu e robustu si dreptu, capulu tíépanu pe umeri; poternic'a lui voce tuna. Candu 'lu vedi pentru prim'a óra nu te poti impededá de a nu te mirá de atat'a sanetate si potere. Hugo aretá in admirabilulu seu discursu inicitatiele trecutului, crimele regiloru, ale popiloru si ale magistraturei; face apoi elogiulu lui Voltaire, numindu-lu amiculu dreptatii si inimiculu fanaticismului. Vorbesce in fine contr'a misielielor si a injustitiei resbelului. Elu finesce astfelu: Ah! barbari'a perslsta; ei bine! filosof'a se proteste. Sabi'a nesaturata sfarie inca, civilizatiunea se se indigneze. Secolulu alu 18-lea se vina in ajutoriulu secolului alu 19-lea; filosofii, cari ne-au precedatu, sunt apostolii adeverului; se invocamu aceste umbre illustre; pe candu monarchiele viséza resbele, ele se proclame dreptulu omului de a trai, dreptulu consciintiei de a fi libera, suveranitatea ratiunei, santieni'a munciei, bunetatea pacii; si „de óre-ce nóptea ese din tronuri, lumin'a se ésa din morminte!“ — Acést'a a fostu marea serbatóre literaria a dilei.

Dela Sinodulu gr. or. din Sibiu.

Siedinti'a a IX si X. Dintre obiectele pertractate in siedinti'a a IX doue a fostu de unu interesu mai deosebitu, odata reportulu presidialu, prin care se arata causele, din cari nu s'a impartitu la timpulu ajutoriulu de

statu, si din care nu s'a infaçiasitu la inaltulu tronulu deputatiunea alésa in sesiunea anului trecut, cu scopu de a mediulóc restabilirea hotaririi primitive fácia de acelu ajutoriu; apoi propunerea presidiului, prin care se intentiónéza regularea dreptului testamentariu alu arhiepiscopului.

Pe bas'a acestoru prezentate de presidiu comisiunea generale prin reportorul seu A. Trombitasiu arata ca, intardiarea cu impartirea ajutoriului de statu pe anii 1876 si 1877 s'ar' escusá prin conclusulu sinodului din an. tr., care dice espresu, ca pana ce deputatiunea nu va fi facutu pasii de lipsa pentru restabilirea resolutiunei prea inalte in cuprinsulu ei primitivu, pana atunci ajutoriulu se nu se imparta. La aceste presidiulu mai adauge, ca conformu acelu conclusu n'ar' fi fostu in dreptu se ridice nici banii dela statu; fiindu-ca deputatiunea nu s'a potutu duce pana acum si de óre-ce in urma ar' fi fostu provocatu de ministru de repetite ori a ridicá acei bani pana la unu terminu hotaritu, ca-ci altcumu isi perdea dreptulu de a mai face pretensiune la densii, totusi a creditu de bine a ridicá acei bani si a dispune impartirea loru chiaru in opozitiune ca conclusulu sinodului din anulu trecut. In ce privesce neconducerea deputatiunei amintite, acést'a se escusa odata prin turburiarile si agitatiunile politice din patria din anulu trecut, agitatiuni, cari ar' fi facutu se para consultu a nu conduce o deputatiune nationala la Maiestatea s'a, pentru a nu d'a publicului si diuralisticei iritate ansa la comentari sinistre fácia de misiunea deputatiunei; apoi — si acést'a ar' fi motivulu principalu, — pentru-ca Esc. S'a parintele arhiepiscopu, cunoscéndu pre dispositiunile factoriloru normativi ai regimulu de fácia si prevediendu resultatulu negativu alu deputatiunei, n'ar' fi voitu se-si inchida calea pentru dobandirea unui resultatulu mai favorabilu pe viitoriu in timpuri mai normale.

Fácia de aceste motive comisiunea propune urmatóri'a resolutiune: Sinodulu privesce impartirea ajutoriului de statu pro 1876 si stadiulu, in care se afla impartirea acelu ajutoriu pro 1877 de fapte implinite, ce s'au efectuit in contr'a conclusului sinodului din an. tr. pe responsabilitatea parintelui arhiepiscopu, si declina dela sine ori-ce consecuentie prejudicióse. Mai departe sinodulu constata cu parere de reu, ca motivele insirate in reportulu presidialu nu justificá pe deplinu amanarea conducerei deputatiunei la prea inaltulu tronulu. — Dreptu aceea sinodulu sustiene conclusulu seu din an. tr., incatu privesce ducerea deputatiunei si insarcinéza pre acést'a a asterne la timpulu potrivit omagial'a nóstra rogare la prea inaltulu tronulu. Dep. Z. Boiu consimte cu parerea comisiunei in partea, prin care se privesce de nejustificata de ajunsu afacerea cu deputatiunea, ca-ci in internulu monarchiei nóstre n'ar' fi fostu nici o turburare, si déca a fostu, ea a provenitu dela altii, nu dela clerulu si poporulu romanu; este inse in contr'a comisiunei, in ce privesce ténerea si mai departe in suspenso a impartirii ajutoriului de statu pro 1877 si viitoriu, consistoriulu se o efectuéscá fora amanare intre marginile impregiurariloru date. Presidiulu deslucisce mai pe largu pedecile provenite din impregiurarile politice, si se mira, cumu de póte pretinde unu omu practiculu se se faca unu passiu de mare importantia chiaru si atunci, candu se prevede cá de sigurulu in locu de reusire unu resultatulu daunosu pentru biserica. Dep. Iosifu Puscaru spriginesce propunerea comisiunei, doresce inse se se hotarésca, ca deputatiunea se mérga nu „la timpulu potrivit“, ci „catu mai curundu“. In acelasu intielesu in catu privesce deputatiunea, vorbesce si dep. Cristea. Dep. P. Cosm'a afla de indestulitóre motivele aduse pentru neinfaçiasirea deputatiunei la preainaltulu tronulu, este inse de parere a se sustiené protestulu, ce s'a datu in contr'a ingerentiei statului in trebile bisericesci, prin aceea, ca ministriulu 'si-a reservatu dreptulu de a imparti si densulu deadreptulu din acelu ajutoriu la preoti si comune bisericesci, cari se voru indreptá la densulu spre acestu scopu. Dep. I. Ratiu propune sinodului spre decidere: procederea presidiului in caus'a deputatiunei este justificata prin deslusirile date. Punendu-se propunerile la votu. Prin maioritate sinodulu primesce propunerea dep. Ratiu cu amendamentulu dep. Boiu si cu acea parte din propunerea comisiunei, care cere cá deputatiunea se se presenteze la timpulu oportunu la locurile mai inalte.

Alu douilea obiectu mai importantu a fostu propunerea presidiului, facuta din incidentulu pertractarei actului fundationalu alu fundatiunei Siaguniane, propunere, prin care avea se se reguleze pe viitoriu dreptulu testamentariu alu arhiepiscopului. In acea propunere presidiulu dise: ca sinodulu recunoscatóriu alu fapteloru maretie ale fericitului arhiepiscopu . . . primesce cu multiamita darurile marelui fundatoriulu, dér' acést'a pe viitoriu se nu invólve nici o consecuentia in prejudetiulu §. 8 din st. org., dupa care arhiepiscopulu are dreptu se faca testamentu numai despre jumetate din averea s'a. Prin acesta propunere presidiulu declara, ca voiesce a preveni, cá nu cumva din cele petrecute se se formeze pe viitoriu argumentu: cá si cumu episcopulu ar' poté face testamentu despre intreg'a s'a avere, fia macaru pe scopuri curatu bisericesci, cea ce nu convine cu canónele si cu statut. org., dealtminte in simtiulu seu, ca si-a facutu detorinti'a, remane liniscitu ori-ce conclusu va luá sinodulu in acést'a cestiune. Comis-

